

## Bakonszeg helynevei

E. NAGY KATALIN

Az alábbiakban közreadott élőnyelvi helynévanyagot 2014-ben gyűjtöttem Bakonszegen. (Az ehhez kapcsolódó tanulmányomat lásd jelen folyóirat 35–45. oldalán.) A helynevek összegyűjtésében az alábbi lakosok nyújtottak segítséget: Bácsó Lajos (54), Fekete Sándor (92), Fenyvesvölgyiné Tóth Mária Zsuzsanna (51), Lovadi Gyuláné (80), Majosiné Taga Erzsébet (72), Nagy Gyula (54), Nagy Tibor (47), Ott Jenő (64), Papp Zoltán (58), Szabó Ernő (73), Szabó Ernőné (70), Szigethy Lajos (82), Tóth Imréné Majosi Mária (79), Tusz Gábor (42).

**Bakonszeg** *Bakonszeg*, -en, -re. — Északon Földessel, keleten Berettyóújfalual, délen Zsákával, nyugaton Bihartordával határos falu. Első írásos említése 1434-ből való *Bakonszegh* formában. Előtagja talán a *Bokon* személynévvel azonos, utótagja a *szeg* 'sarok, szöglet, zug' lexéma, s a Berettyóba ömlő Kálló-értől alkotott zugra, szögletre utal (FNESz.).

**Ady Endre utca** *Adi Endre utca*. — Utca Bakonszeg belterületének északkeleti részén. Két egymással párhuzamos utca is ezt a nevet viseli. Hivatalos név.

**Aka** lásd **Aka-kert**

**Aka híd** *Aka híd ~ Fahíd*. | *A mi időnkbe mán csak két szál fa vout, oszt azon szalattunk át gyalogszerrel*. — Az Aka-kerthez vezető híd Bakonszeg déli határában, a Kállón. Hívják **Fahíd**-nak is.

**Aka-kert** *Aka-kert ~ Aka*. | *A Kállou mellett van, oda nyílik a kapuja*. — Szántóföld és veteményeskert a Kálló mellett, a Sár-réti-dűlőben. Egykor gyümölcsös volt. A név eredete kapcsán a helybeliek elmondták, hogy *Aka* középkori település volt, mely a török időkben elpusztult.

**Aka vár** *Aka vár*. — Egykori földvár a bakonszegi határban. A helybeliek elmondása szerint a vörösbarátoké volt. Mezőgazdasági munkák során csont- és cserépdarabokat, marokköveket találtak a területen.

**Alj Alj ~ Ajj**. — Egykori libalegelő, ma településrész a Móka szomszédságában, a Lénia út bal oldalán. A helybeliek elmondása szerint szegényebb családok lakják.

**Almás-tanya** *Almás-tanya*. — Tanya Bakonszeg északi határában, a Csárdaháton, a Remete-tó mellett. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Arany János utca** *Arany János utca*. — Utca Bakonszeg belterületének nyugati részén, párhuzamos a Móricz Zsigmond utcával. Hivatalos név.

**Árpád tér** *Árpád tér*. — A falu temetője mellett található tér, mely Árpád vezérről kapta a nevét. Hivatalos név.

**Artézikút** *Ártézikút*. — Kút Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utca és a Piac utca kereszteződésében. Az 1960-as évekig a helybeliek innen hordták az ivóvizet, valamint az állatokat is itt itatták. A közművek bekötése óta nem használják.

**Awassi juhtelep** *Avaszi juhtelep*. — Állattartó telep Bakonszeg keleti határában, Kozmapusztán. Néhány éve nem üzemel, így az épület üresen áll. Nevét az magyarázza, hogy egykor awassi fajtájú juhokat tartottak itt.

**Babaliget** *Babaliget ~ Újtelep ~ Hereföld ~ Herefőud*. — Településrész Bakonszegen, az Arany János utca, a Móricz Zsigmond utca és a Toldi Miklós utca területén. A helybeliek elmondása szerint az 1960-as évektől kezdve sokan vállaltak itt gyereket, ez magyarázza a *Babaliget* nevet. *Újtelep*-nek is hívják, mivel a település többi részétől eltérően ezeket az utcákat később, az 1940-es években osztották ki. A *Hereföld* elnevezés a terület egykori lucernatermő hely voltára utal.

**Bacsó Béla utca** *Bacsó Béla utca*. — Utca Bakonszeg belterületén, párhuzamos a Somogyi Béla utcával. Az utca Bacsó Béla újságíróról kapta a nevét, aki a 20. század elején hősi halált halt. Hivatalos név.

**Bajcsy-Zsilinszky utca** *Bajcsi Zsilinszki ucca*. — Utca Bakonszeg belterületén, a Vörös hadsereg utcát és a Dózsa György utcát köti össze. Hivatalos név.

**Bak-zug** *Bak-zug*. — A Berettyó és a Kálló összefolyásánál lévő zug neve volt. A helybeliek szerint ebből származik a település neve, amely a *Bak-zug* > *Bak-szeg* > *Bakonszeg* változáson ment át.

**Balogh-tanya** *Balog-tanya*. | *A vasúton erről, Újfalu alatt, nagy tanya volt, gazdaság lett belőle*. — Egykori tanya Bakonszeg délkeleti határában, a Kórógyon. Ma a helyén szántóföld van. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Bánát** *Bánát, -ra*. — Bakonszeg két belterületi utcájának, a Bánát utcának és a Béke utcának az összefoglaló neve. A település egyik legrégebben lakott része.

**Bánát utca** *Bánát utca*. — Utca Bakonszeg belterületének központjában, a Hunyadi utcából nyílik. A körülötte lévő terület a *Bánát* nevet viseli. Hivatalos név.

**Béke utca** *Béke utca ~ Béike ucca*. — Utca Bakonszeg belterületének déli részén, a Bánát utcából nyílik. Hivatalos név.

**Bene Gyula-tanya** *Bene Gyula-tanya*. — Egykori tanya Bakonszeg délnyugati határában, a Sár-réten, a Sár-réti út mellett. Ma a helyén szántóföld van. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Berettyó** *Berettyó ~ Berettyó-folyó ~ Folyó*. — A település déli határában található, természetes medrű folyó.

**Berettyó-folyó** lásd **Berettyó**

**Berettyó-híd** lásd **Híd**

**Bessenyei-ház** *Bessenyei-ház*. — Múzeum Bakonszeg belterületén, Kovácsiban, egykor Bessenyei György lakóháza volt.

**Bessenyei téesz** *Bessenyei téesz*. — Egykori termelőszövetkezet Bakonszegen, a Kossuth téesz és az Újvilág téesz egyesítésével alakult 1975-ben.

**Bessenyei utca** *Besenyei utca.* — Utca Bakonszeg belterületének délkeleti részén, Kovácsiban, a Hunyadi utcából nyílik. Bessenyei Györgyről kapta a nevét. Hivatalos név.

**Bikatelepe** lásd **Orosz-tanya**

**Birkatelepe** *Birkatelepe.* — Állattartó telep Bakonszeg déli határában, a Csátó területén.

**Borjúnevelde** lásd **Móka-tanya**

**Büdös-Kálló** lásd **Kálló**

**Csárda-hát** *Csárda-hát.* — Nagy kiterjedésű földterület, részben szántóföld Bakonszeg északi határában, a Kálló és a Keleti összefolyásától nem messze. Egykor számos tanya állt itt. A helybeliek nem emlékeznek arra, hogy valaha csárda lett volna rajta.

**Csárda-háti-tanya** lásd **Sramkó-tanya**

**Csárda-háti-erdő** *Csárda-háti-erdő.* — Erdő Bakonszeg északi határában, a Csárda-háton, a Keletitől nem messze.

**Csátó** *Csátó, -ra.* — Nagy kiterjedésű földterület Bakonszeg déli határában, átnyúlik a zsákai határba. Egy része gulyalegelőként funkcionál. A név eredetét a helybeliek nem ismerik.

**Csátó-ér** *Csátó-ér.* — Egykori ér Bakonszeg déli határában, a Csátón, mely természetes határvonalként választotta el a bakonszegi és a zsákai határt. Mára kiszáradt.

**Csirkenevelde** lásd **Móka-tanya**

**Csom-szegi-erdő** *Csom-szegi-erdő.* — Kisebb erdő Bakonszeg északnyugati határában. A név eredetét a helybeliek nem ismerik.

**Csőszház** lásd **Gál Imre-féle-gátórház**

**Deák Ferenc utca** *Deák Ferenc utca.* — Utca Bakonszeg délnyugati határában, a Dózsa György utcát és a Széchenyi utcát köti össze. Hivatalos név.

**Dimitrov utca** lásd **Piac utca**

**Dózsa György utca** *Dózsa György utca.* — Utca Bakonszeg belterületének délnyugati részén, a Hunyadi utcából nyílik, és párhuzamos a Széchenyi utcával. Hivatalos név.

**Dózsa-erdő** *Dózsa-erdő ~ Dózsai-erdő.* — Fenyőerdő Bakonszeg déli határában, a Zsákai út mellett, a Horgosi őrház szomszédságában.

**Egyház-kert** lásd **Sztalin-kert**

**Éva-bolt** *Éva-bolt.* — A Hunyadi utca és a Dózsa György utca által alkotott zugban található bolt, mely csak néhány éve üzemel. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Fahíd** lásd **Aka híd**

**Fazekasműhely** lásd **Sárallási iskola**

**Folyó** lásd **Berettyó**

**Fő utca** lásd **Hunyadi utca**

**Gál Imre-féle-gátórház** *Gál Imre-féle-gátórház ~ Gál-tanya ~ Csőszház ~ Kórógyi őrház ~ Őrház.* — Vízvédelmi őrház Bakonszeg belterületétől délre, a Hídtól nem messze. A *Gál Imre-féle-gátórház* és a **Gál-tanya** nevet az épület használatának családnevére, a *Csőszház* és *Őrház* neveket pedig foglalkozásáról kapta.

**Gali kocsmája** *Gali kocsmája ~ Gali-kocsmá.* — Egykori kocsmá, mely a Hunyadi utca és a Lehel utca sarkán állt. Az épület ma is megvan, egy német család lakja. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Gali-domb** *Gali-domb.* — Kisebb halom Bakonszeg déli határában, a Kórógyon. Az előtagja bizonyára családnev, mivel Gali nevűek éltek korábban a faluban.

**Gál-tanya** lásd **Gál Imre-féle-gátórház**

**Gát** lásd **Hunyadi utca**

**Gátórház** lásd **Zsilipház**

**Gémeskút** *Gémeskút.* — Gémeskút Bakonszeg nyugati határában, a Legelőn. Benőtte a bodza, így ma már nem használják itatásra.

**Gulyalegelő** *Gujalegelő.* — Legelő Bakonszeg déli határában, a Csátó területén, melyen egykor tavasztól ősziig legeltették az állatokat. Esős évszakokban víz-állásos.

**Gulyás-féle-őrház** *Gujás-féle-őrház.* — Vízvédelmi őrház Bakonszeg belterületének déli részén, a Híd mellett. Az 1960-as években építették abból a célból, hogy a partörök lakjanak benne. Használatjáról kapta a nevét.

**Guth-tanya** *Gut-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg északnyugati határában, a Csárda-háton. Ma a helyén szántóföld van. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Hajzer-tanya** *Hajzer-tanya.* — Tanya Bakonszeg északi határában, a Csárda-háti-erdő mellett. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Halastó** *Halastó.* — Mesterséges víztároló a falu északi határában, melybe a K. XI. csatorna vezeti a Keleti vizét.

**Hangya** *Hangya.* — Egykori szövetkezeti bolt és italkimérő hely Bakonszeg központjában. Az 1960-as évekig üzemelt. Az épület már rég nincs meg, a hozzá tartozó pince lejárata azonban még látható. Az épület helyén ma buszmegálló van.

**Harcás** *Harcás, -ba ~ Harcás-Híd-köz.* — A Nagy-Híd-köz erdővel körbekerített része Bakonszeg keleti határában, az Újfalusi út mellett, a Miskolczy család birtokában állt. A helybeliek szerint a nevet az magyarázhatja, hogy az egykor erősen vízállásos területen sok harcsa élhetett.

**Harcás-Híd-köz** lásd **Harcás**

**Háromszög 1.** *Háromszög.* — Útkereszteződés Bakonszeg belterületén, ahol a Bánát utca, a Kádár utca és a József Attila utca találkozik. Alakjáról kapta a nevét.

**Háromszög 2.** lásd **Spicc**

**Hattyú utca** *Hattyú utca.* — A Lénia út folytatása Bakonszeg északi határában, a Móra mellett. Főként üdülőházak állnak az utcában.

**Hereföld** lásd **Babaliget**

**Híd** *Híd ~ Berettyó-híd ~ Nadányi Zoltán híd.* — A Berettyón átívelő híd Bakonszeg déli határában, melyet a Nadányi család építtetett. A helybeliek elmondása szerint a második világháborúban bombatámadás érte, majd újra megépítették. Jelenlegi állapotát az 1990-es évek végén nyerte el. Hivatalos nevét ekkor kapta Nadányi Zoltán költőről, aki a 20. század elején élt a faluban.

**Híd-köz** *Híd-köz.* — Nagy kiterjedésű földterület Bakonszeg keleti határában, mely a bakonszegi és a berettyóújfalui Berettyó-híd között terül el. Részei a *Kis-Híd-köz*, *Nagy-Híd-köz* és *Harcsás-Híd-köz*.

**Horgosi-órház** *Horgosi őrház.* — Egykori vízvédelmi őrház Bakonszeg déli határában, a Berettyó és a Zsákai út között. Nevét használójáról, Horgosi Andrásról kapta.

**Hunyadi utca** *Hunyadi utca ~ Fő utca ~ Kövesút ~ Gát.* — A település fő utcája, melynek hivatalos neve *Hunyadi utca*. Hívják még **Kövesút**-nak és **Gát**-nak is.

**Húsüzem** *Húsüzem.* — Egykori húsüzem Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcában. Néhány éve nem üzemel.

**Iskola** *Iskola ~ Tábornok iskola ~ Tábornoki iskola ~ Napközis iskola.* — A falu általános iskolája Bakonszeg belterületén, a Bacsó Béla utcában. A helybeliek elmondása szerint az épületet a Nadányi család adományozta a falunak. Ma már csak alsó tagozatos gyerekek tanulnak itt. **Tábornok(i) iskolá**-nak is hívják, mivel egykor egy tábornok élt itt.

**Itató** *Itató ~ Kovácsi itató.* — Egykori holtág Kovácsi északi részén, a Papréten. A környéken élő családok hajtották ide rendszerint az állataikat.

**Jakab-tanya** *Jakab-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg déli határában, a Kórógyon. Ma a helyén szántóföld van. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Jókai utca** *Jókai utca.* — Utca Bakonszeg belterületének északi részén, a Piac utcát és a Szabadság teret köti össze. Hivatalos név.

**József Attila utca** *József Attila utca ~ Kis utca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Bánát utcát és a Béke utcát köti össze. Hossza miatt egykor **Kis utcá**-nak is hívták. A *József Attila utca* hivatalos név.

**Juhszínek** *Juhszínek.* — Állattartó telep Bakonszeg nyugati szélén, a Tordai-határhoz közel, tizenöt épületből áll.

**Kádár-domb** *Kádár-domb ~ Kádár dombja. | Kádárt oda húszta a lova, oszt azír' ott temették el.* — Három kisebb halom Bakonszeg déli határában, a Berettyón túl, a Kórógyon. A helybeliek elmondása szerint a domb Vitéz Kádár Istvánról kapta a nevét, aki itt halt hősi halált, s akit ide temettek el. Miközben a berettyószentmártoni Berettyó-hídat védte a tatároktól, egy nyíl megsebesítette, s a lova idáig húzta úgy, hogy a kengyelbe akadt a lába.

**Kádár utca** *Kádár utca ~ Vörös Hadsereg utca ~ Sár-állás utca ~ Sár-állás.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Bánát utcából nyílik. Mai hivatalos neve *Kádár utca*. Korábbi hivatalos neve, a **Vörös Hadsereg utca** ma is gyakran használatos.

Jóval korábban vizenyős, sáros jellege miatt **Sár-állás**-nak és **Sár-állás utca**-nak is hívták.

**Kálló** *Kállou ~ Kálló-csatorna ~ Kálló-ér ~ Büdös-Kálló.* — Természetes vízfolyás, mely Bakonszeg nyugati határában a Keleti-főcsatorna vizével egészül ki, s a falu déli határában a Berettyóba folyik. A nyugati határban egykor található rizsföldek öntözésére is használták a vizét. Ma belvízelvezető funkcióval bír. Hívják még **Kálló-csatorná**-nak és **Kálló-ér**-nek, szaga miatt pedig **Büdös-Kálló**-nak is.

**Kálló-csatorna** lásd **Kálló**

**Kálló-ér** lásd **Kálló**

**Kálló-híd** *Kállou-híd.* — Híd Bakonszeg nyugati határában, a Keleti-főcsatorna és a Kálló összefolyásától nem messze, a Kállón.

**Keleti** *Keleti ~ Keleti-főcsatorna.* — Mesterséges csatorna, amely Tiszalöknél indul, és Bakonszeg határában torkollik a Berettyóba.

**Keleti-főcsatorna** lásd **Keleti**

**Kis-ér** *Kis-ér.* — Kisebb vízfolyás és a körülötte fekvő vízállásos terület a falu északnyugati határában, a Keleti mellett. A főcsatorna megépítése, illetőleg a szabályozások előtt a Kis-ér és a Nagy-ér azonos mederben folyt, majd a Keleti kettévágta azt. A vízfolyás faluhoz közelebb eső része a **Kis-ér**, a határba eső része pedig a **Nagy-ér** nevet viseli.

**Kis-erdő** *Kis-erdőü.* — Kisebb méretű erdő Bakonszeg nyugati határában, a Sár-réten.

**Kis-Híd-köz** *Kis-Híd-köz.* — A Híd-köz Bakonszeghez közelebb eső, kisebbik része.

**Kis-Sár-rét** *Kis-Sár-rét.* — A Sár-rétnek a tordai határhoz közelebb eső része.

**Kis utca** lásd **József Attila utca**

**Koccintó** *Koccintó.* — Kocsma Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utca és a Lénia utca kereszteződésében.

**Kocsma** *Kocsma ~ Remete ~ Remete-vendéglő.* — A falu legnagyobb és legrégebbi kocsmája Bakonszeg központjában, a Hunyadi utcán.

**Kórógy** *Kórógy, -ra ~ Kórógyi-düllőü. | A szemmártonyi határho is tartozik.* — Nagy kiterjedésű földterület Bakonszeg déli részén, a berettyószentmártoni határba is átnyúlik. A helybeliek szerint Kórógy középkori település lehetett.

**Kórógyi-dűlő** lásd **Kórógy**

**Kórógyi őrház** lásd **Gál Imre-féle-gátórház**

**Kórógyi-szőlőskert** lásd **Sztalin-kert**

**Kossuth téasz** *Kosút téasz.* — Egykori termelőszövetkezeti központ Bakonszegen, 1959-ben alapították. 1975-ben egyesült az Újvilág téesszel.

**Kossuth utca** *Kosút ucca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcát és a Rákóczi utcát köti össze. Hivatalos név.

**Kovácsi** *Kovácsi, -ba ~ Pusztakovácsi ~ Nadányi-birtok ~ Miskolci-birtok.* — A település keleti része. A helybeliek elmondása szerint Bakonszeg és Kovácsi

egykor két különálló település volt, s a Berettyó-híd választotta el őket egymástól. A Berettyó-hídtól keletre eső Kovácsi a Nadányi- és a Miskolczi család uradalmi birtokainak adott helyet. Hívják még *Pusztakovácsi*-nak is.

**Kovácsi bolt** *Kovácsi bolt.* — Bolt Bakonszeg belterületének keleti részén, Kovácsiban. Az épület ma üresen áll.

**Kovácsi itató** lásd **Itató**

**Kovácsi temető** *Kovácsi temető.* — Egykori temető Bakonszeg keleti határában, a Kovácsi nevű falurészen, az Ady Endre utca végében. Az 1980-as évek óta nem temetkeznek itt, néhány fejfá azonban még látható a területen.

**Kovács-tanya** *Kovács-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg északnyugati határában, a Nagy-ér mellett állt. Ma szántóföld van a helyén. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Kozmapusza** *Kozmapusza.* — Nagy kiterjedésű terület Bakonszeg északkeleti határában. A helybeliek feltételezése szerint egykor lakott terület volt.

**Köles-ér** *Köles-ér.* — Nádas, zombékos terület, hajlás Bakonszeg délnyugati határszélén, a Sár-réten. A névadás okát a helybeliek nem ismerik.

**Kövesút** lásd **Hunyadi utca**

**Krisztina-bolt** *Krisztina-bolt ~ Kriszti boltja ~ Tejszővetkezet.* — Épület Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcában. Egykor a falu tanyáiról ide hordták eladásra a tejet, így *Tejszővetkezet*-ként üzemelt, ma kisbolt. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Kultúrház** *Kultúrház.* — Épület Bakonszeg belterületén, a Szabadság téren. Egykor moziként funkcionált, ma kultúrház és könyvtár van benne.

**K. XI. csatorna** *Kátizenegy-csatorna.* — Mesterséges csatorna Bakonszeg északkeleti határában, a Keleti-főcsatorna vizét vezeti a Halastóba. Mesterséges név.

**Láp** lásd **Lapos**

**Lapos** *Lapos ~ Láp.* — Alacsonyabban fekvő vízállásos terület Bakonszeg déli határában, a Bánát utca végénél. A helybeliek elmondása szerint egykor innen hordták a sarat a házak építéséhez.

**Lédai csárda** lásd **Lénia kocsmá**

**Legelő** *Legelő.* — Nagy kiterjedésű legelő a falu nyugati határában. Egykor vegyes használatú legelőként funkcionált, ma azonban már csak ritkán hajtja ki ide egy-egy család a jószágot. A falu teheneit az államosítás óta nem legeltetik itt.

**Lehel utca** *Lehel utca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcát és a Táncsics teret köti össze.

**Lénai út** lásd **Lénia út**

**Lengyel** *Lengyel.* — Nagy kiterjedésű határterület Bakonszeg délnyugati határában, a Berettyó mellett. A névadás okát a helybeliek nem ismerik.

**Lénia kocsmá** *Lénia kocsmá ~ Lédai csárda.* — Egykori csárda Bakonszeg belterületén, a Lénia úton. A *Lédai* előtag a *Lénia* hangalaki variánsa.

**Lénia út** *Lénia út ~ Lénai út.* — Egyenes, helyenként fasorral szegélyezett út Bakonszeg belterületének északnyugati részén, Kovácsiban. A Hunyadi utcából

nyílik és a Mókához vezet. A Kálló kettévágja. A Hunyadi utcától a Kállóig tartó szakasza szilárd burkolatú, azt követően földút.

**Lenin tér** *Lenin tér.* — Tér Bakonszeg belterületén, a Micsurin utcát és a Hunyadi utcát köti össze. Hivatalos név.

**Lovadi Gyula erdeje** *Lovadi Gyula erdeje.* — Vegyes ültetésű kisebb erdő Bakonszeg délkeleti részén, a berettyószentmártoni határ közelében. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Lődomb** *Lődomb.* — Lődomb Bakonszeg nyugati határában, a Gémeskúttól nem messze. A helybeliek elmondása szerint a második világháború idején itt gyakorlatoztak a leventék.

**Makadeli** *Makadeli ~ Makaderi.* — Földterület Bakonszeg déli határában, a Berettyó és a Kálló összefolyása mellett. A névadás okát a helybeliek nem ismerik.

**Makovecz-ház** *Makovecz-ház ~ Makovecz-féle-ház.* — Épület Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcán. Egykor a Nadányi család birtokában állt, az 1930-as években Nadányi Ágnes diszkoszvető élt benne. Később az épületet Makovecz Imre tervei alapján átépítették. Ma a Kovács család tulajdonában van.

**Matkó-tanya** *Matkó-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg északnyugati határában, a Nagy-ér közelében. Ma szántóföld van a helyén. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Miragy** *Miragy, -on ~ Mirogy ~ Miragy-dűllő ~ Mirogyi-föld.* — Nagy kiterjedésű szántóföld Bakonszeg északi határában, a Kálló és a Csárda-hát közelében fekszik.

**Miragy-dűlő** lásd **Miragy**

**Miragy-föld** lásd **Miragy**

**Miskolczi-birtok** lásd **Kovácsi**

**Miskolczi-kastély** *Miskolci-kastély ~ Nadányi-kúria ~ Újvilág téesz.* — Épület Bakonszeg belterületének keleti részén, Kovácsiban, a Makovecz-ház szomszédságában. Hívják *Nadányi-kúriá*-nak is, mivel a Nadányi család egyik tagja, Nadányi László építtette. Ezt követően a faluban nagybirtokos Miskolczi család tulajdonában állt, ez magyarázza a *Miskolczi-kastély* nevet. 1950-től *Újvilág téesz* néven mezőgazdasági termelőszövetkezet üzemelt itt. Az épületet később műemlékké nyilvánították, ma múzeum van benne.

**Móka** *Móka, Mókára ~ Mauka ~ Móka-kert.* | *Kéccáz kodrátos területek, kis parcellák.* — Gyümölcsöskert és szántóföld Bakonszegen. Északról a Móka-tanya, keletről a Lénia út, délről az Ady Endre utca, nyugatról a Kossuth utca határolja. Több kisebb dűlőből áll. Nevét feltehetően a közelében álló Móka-tanyáról kapta.

**Móka-dűlő** *Móka-dűlő ~ Mauka-dűllő.* — Szántóföld Bakonszeg északkeleti határában, a Lénia út jobb oldalán, a Móka-kerttel szemben.

**Móka-kert** lásd **Móka**

**Móka-tanya** *Móka-tanya ~ Mókaji-tanya ~ Borjúnevelde ~ Csirkenevelde ~ Szárító.* — Egykori mezőgazdasági központ Bakonszeg északi részén, a Lénia út mellett, a Móka-kertben, melyet az 1950-es években létesítettek. Állattartó



épületek és egy gabonaszárító is tartozik hozzá, ez magyarázza a **Borjúnevelde**, **Csirkenevelde** és **Szárító** neveket. Ma magánkézben van.

**Mozi Mozi.** — Egykori mozi, a Kultúrház épületében üzemelt.

**Nadányi-birtok** lásd **Kovácsi**

**Nadányi Zoltán híd** lásd **Híd**

**Nadányi-kúria** lásd **Miskolczi-kastély**

**Nadányi park** lásd **Park**

**Nagy-ér Nagy-ér.** — Kisebb vízfolyás és a körülötte fekvő vízállásos terület a falu északnyugati határában, a Keleti-főcsatorna mellett. A főcsatorna megépítése, illetőleg a szabályozások előtt a Kis-ér és a Nagy-ér azonos mederben folyt, majd a Keleti kettévágta azt. A vízfolyás faluhoz közelebb eső része a **Kis-ér**, a határba eső része pedig a **Nagy-ér** nevet viseli.

**Nagy-Híd-köz Nagy-Híd-köz.** — A Híd-köz nagyobbik, Berettyóújfaluhoz közelebb eső része.

**Nagy-mező Nagy-mező.** — Egykori libalegelő Bakonszeg északnyugati határában, a Lehel utca végénél. Ma játszótér van a helyén.

**Nagy-Sár-rét Nagy-Sár-rét.** — A Sár-rét nagyobbik része.

**Napközis iskola** lásd **Iskola**

**Oláh-tanya Oláh-tanya.** — Egykori tanya Bakonszeg északnyugati határában, a Nagy-ér közelében állt. Ma szántóföld van a helyén. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Orosz-tanya Orosz-tanya ~ Bikatelep.** — Épület Bakonszeg nyugati határában, a Kálló-híd mellett. Tulajdonosáról kapta a nevét. A helybeliek **Bikatelep**-nek is hívják, mivel a múlt század közepén állattartó hely volt.

**Óvoda Óvoda.** — Óvoda Bakonszeg belterületén, a Bánát utcában.

**Öreg-kert Öreg-kert ~ Örekkert.** | *Ha Torda felől jövünk, és átjövünk a hídon, ott magas akácok voutak, és feketesasok is fészkeltek rajta.* — Részben fasorral elkerített egykori gyümölcsöskert a falu nyugati szélén, a Kálló mellett. Ma is van benne néhány kisebb gyümölcsös, nagy része azonban veteményeskertként funkcionál.

**Órház** lásd **Gál Imre-féle-gátórház, Zsilipház**

**Örmény-szeg Örmény-szeg ~ Örmény-szeg-zug.** | *Ott zár szeget a két fojó.* — Földterület a Berettyó és a Kálló által alkotott zugban. Vízállásos talaja földművelésre alkalmatlan, így nyárfaerdőt telepítettek ide.

**Örmény-szegi-erdő Örmény-szegi-erdőü.** — Erdő Bakonszeg délnyugati részén, a Kálló és a Berettyó összefolyásánál.

**Örmény-szeg-zug** lásd **Örmény-szeg**

**Összefolyás Összefojás ~ Zsilip.** — A Keleti-főcsatorna és a Kálló összefolyása.

**Pagony Pagony.** — Kocsma Bakonszeg belterületén, a Kossuth utcában. Néhány éve nem üzemel.

**Pálinkafőzde** lásd **Szeszfőzde**

**Pálinkafőző** lásd **Szeszfőzde**

**Pap-rét** *Pap-rét ~ Pap-rét-dűlő ~ Pap-réti-dűlő.* — Szikes rét, részben szántóföld és kaszáló Bakonszeg északkeleti határában. Esős évszakokban vízállásos.

**Pap-rét(i)-dűlő** lásd **Pap-rét**

**Park** *Park ~ Nadányi park ~ Régi temető.* — A Hunyadi utca és az Árpád tér kereszteződésében lévő park, korábban temetőként funkcionált, ezért hívják **Régi temető**-nek is.

**Peselyő Pesejeü.** — Közös használatú legelő a Keleti-főcsatorna Kállóba ömlése mellett.

**Petőfi utca** *Petőfi utca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Kossuth utcát és a Jókai utcát köti össze.

**Piac utca** *Piac utca ~ Dimitrov utca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcát és a Rákóczi utcát köti össze. Az utca elején alakították ki a falu piacterét. Korábban **Dimitrov utca** volt a hivatalos neve.

**Piri-bár** *Piri-bár.* — Egykori kocsmá Bakonszeg nyugati határában, a Babaliget szélén, az Öreg-kerttel szemben. Néhány éve nem üzemel. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Pusztakovácsi** lásd **Kovácsi**

**Rákóczi utca** *Rákóci utca ~ Vitéz utca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utcából nyílik, és a Kállóig tart. Egykor **Vitéz utcá**-nak is hívták, mivel az utcában egy katona élt családjával.

**Református templom** lásd **Templom**

**Régi temető** lásd **Park**

**Remete** lásd **Kocsmá, Remete-tó**

**Remete-tó** *Remete-tó ~ Remete.* — Mesterségesen létesített halastó Bakonszeg északi határában, a Kálló és a Keleti-főcsatorna által alkotott zugban. Az 1980-as évek végétől üdülőhelyként üzemelt, szabadtéri strandja közkedvelt volt a helybeliek körében. Az 1990-es években magánkézre került.

**Remete vendéglő** lásd **Kocsmá**

**Rét** *Rét.* — Lapos, vizenyős terület Bakonszeg délnyugati határában, a Lengyel szomszédságában.

**Rizsföldek** *Rizsföldek ~ Rizstelep.* — Földterület Bakonszeg északnyugati határában, a Keleti-főcsatornától nyugatra, a Sár-réten. Jó minőségű, fekete földjének köszönhetően az 1950-es évektől kezdve rizstermesztés folyt rajta.

**Rizstelep** lásd **Rizsföldek**

**Sár-állás (utca)** lásd **Kádár utca**

**Sár-állási iskola** *Sár-állási iskola ~ Fazekasműhej.* — Egykori egy tantermes, tanári lakásos iskola Bakonszeg déli részén, a Kádár utcában. Ma fazekasműhelyként üzemel.

**Sár-rét** *Sár-rét ~ Sár-réti-dűlő ~ Sár-réti-föld.* — Szántóföld és legelő Bakonszeg délnyugati határában, az Aka-kerttől nem messze. Nevét egykor erősen vizenyős talajáról kapta. Részei a *Kis-Sár-rét* és a *Nagy-Sár-rét*.

**Sár-réti-dűlő** lásd **Sár-rét**

**Sár-réti-föld** lásd **Sár-rét**

**Sár-réti út** *Sár-réti út.* — Nyolc kilométer hosszú dűlőút Bakonszeg délnyugati határában, a Sár-rétre vezet.

**Somogyi Béla utca** *Somogyi Béla utca ~ Somogyi utca.* — Utca Bakonszeg belterületén, párhuzamos a Bacsó Béla utcával. Az utca Somogyi Béla újságíróról kapta a nevét, aki a 20. század elején hősi halált halt. Hivatalos név.

**Spicc** *Spicc ~ Háromszög.* — A Keleti-főcsatorna és a Kálló összefolyása Bakonszeg nyugati határában. A helybeliek elmondása szerint a nevet az magyarázza, hogy a fiatalok spiccbottal szoktak itt pecázní. A folyók által alkotott összefolyás alakja miatt hívják **Háromszög**-nek is.

**Sramkó-tanya** *Sramkó-tanya ~ Csárda-háti-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg északnyugati határában, a Csárda-háton. A Nagy-ér mellett állt. Ma szántóföld van a helyén. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Szabadság tér** *Szabadság tér.* — Tér Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utca és az Árpád tér kereszteződésénél. Hivatalos név.

**Szárító** lásd **Móka-tanya**

**Széchenyi utca** *Szécsényi ucca.* — Utca Bakonszeg belterületén, a Fő utcát és a Bajcsy-Zsilinszky utcát köti össze. Hivatalos név.

**Szeszfőzde** *Szeszfőzde ~ Szeszfőzde ~ Pálinkafőző ~ Pálinkafőzde.* — Üzemi épület Bakonszeg déli határában, a Híd mellett. Két éve nem üzemel.

**Szilágyi-tanya** *Szilágyi-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg déli határában, a Kórógyon, a Szörnyű-tanya szomszédságában. Ma szántóföld van a helyén. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Szörnyű-tanya** *Szörnyű-tanya.* — Egykori tanya Bakonszeg déli határában, a Kórógyon, a Szilágyi-tanya szomszédságában. Ma szántóföld van a helyén. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Sztálin-kert** *Sztálin-kert ~ Sztalin-kert ~ Egyház-kert ~ Kórógyi-szőlőskert.* | *Akkoriba minden Sztalin vót meg Rákosi.* — Kisebb gyümölcsös és veteményes Bakonszeg déli határában, a Berettyó és a Zsákai út között fekszik, a Kórógyon. Egykori használója miatt hívják **Egyház-kert**-nek is.

**Szúnyogos** *Szúnyogos, -ba.* — A Csátó-ér kiszáradt medrének helye Bakonszeg déli határában, közel a Kádár-dombhoz. Nevét arról kapta, hogy a terület körül sok volt a szúnyog.

**Tábornok(i) iskola** lásd **Iskola**

**Táncsics tér** *Táncsics tér.* — Tér Bakonszeg belterületének északi részén, a Lehel utca végénél.

**Tejszövetkezet** lásd **Krisztina bolt**

**Temető** *Temető.* — A falu temetője, a Berettyó-folyó és az Árpád tér által alkotott zugban helyezkedik el. A helybeliek elmondása szerint mindig is ide temetkeztek, noha szót ejtenek a Kovácsi temetőről is.

**Temető melletti iskola** lásd **Tóth iskola**

**Templom** *Templom ~ Református templom.* — Református templom Bakonszeg belterületén, a Bánát utcában. Az 1930-as években építették.

**Templom iskola** *Templom iskola ~ Templomi iskola.* — Egykori egy tantermes, tanári lakásos iskola Bakonszeg belterületén, a Bánát utcában. Nevét a mellette álló Templomról kapta. Ma az egyház tulajdonában van. Az 1980-as évek óta üresen áll.

**Toldi Miklós utca** *Toldi Miklós utca ~ Toldi utca.* — Utca Bakonszeg belterületének nyugati részén, a Babaligetben, az Arany János utcát és a Kállót köti össze.

**Tordai-határ** *Tordai-határ.* — Bakonszeg és Bihartorda határterülete.

**Tóth iskola** *Tót iskola ~ Tót iskolája ~ Temető melletti iskola.* — Egykori egy tantermes iskola Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utca és az Árpád tér találkozásánál, a Régi temetővel szemben. Nevét egykori tanítójáról, Tóth Ferencről kapta.

**Újfalusi út** *Újfalusi út.* — A szomszédos Berettyóújfalura vezető út a falu keleti határában.

**Újtelep** lásd **Babaliget**

**Újvilág tévesz** lásd **Miskolczi-kastély**

**Vadászház** *Vadászház.* — Épület Bakonszeg belterületén, a Piac utca végénél, a Nagy-mező közelében, mely egykor a vadászok kedvelt üdülőépülete volt.

**Város földje** *Város földje ~ Város mezeje.* — Műveletlen terület Bakonszeg déli határában, a Kórógyon. Egykor önkormányzati gazdasági kerként üzemelt.

**Város mezeje** lásd **Város földje**

**Varroda** *Varroda.* — Épület Bakonszeg belterületén, a Hunyadi utca és a Kossuth utca kereszteződésében. Néhány éve nem üzemel.

**Veress-tanya** *Veres-tanya.* — Egykori tanya a falu északi határában, a K. XI. csatorna mellett. Tulajdonosáról kapta a nevét.

**Vitéz utca** lásd **Rákóczi utca**

**Vikendházak** *Vikendházak.* — A Remete-tó körüli üdülőövezet épületei Bakonszeg északi határában. A helybeliek elmondása szerint évek óta nem használják őket, mivel az üdülők által látogatott tó magánkézre került.

**Vörös Hadsereg utca** lásd **Kádár utca**

**Zsákai út** *Zsákai út.* — A szomszédos Zsákára vezető út a település déli határában.

**Zsákai-határ** *Zsákai-határ.* — Bakonszeg és Zsáka határterülete.

**Zsilip** lásd **Összefolyás**

**Zsilipház** *Zsilipház ~ Gátőrház ~ Őrház.* — Vízvédelmi őrház a Keleti-főcsatorna és a Kálló összefolyásánál. Hívják még **Gátőrház**-nak és **Őrház**-nak is.